

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

..... Y TORNA AL BORN.

Han tardat molt; pero al últim han fet lo que devían, lo que tothom reclamava ab verdadera necessitat. Lo dia 14 del corrent, ó siga demá pas-

sat diumenje, sortirà de Barcelona 'l primer tren de recreyo á la Exposició de París.

¿Quí no s' embarca?

Per 96 pessetas 15 céntims los portarán á París y 'ls tornarán á casa. No hi haurá en lo tren més que wagóns de segona classe y no s' admetrán

més que 400 passatjers, los exclussivament necessaris perque vajan entatxonats dintre dels cotxes. ¿No hem dit que 's tractava de un tren de *recreyo*?

Lo convoy eixirà de Barcelana á las 6'14 del matí del día 14, y arribará á París á las 4'50 de la tarde del endemá. De Barcelona á París ordinarriament no s' hi está més que de 25 á 26 horas; pero 'l tren de *recreyo* n' hi estaré unas 35, deu més de la regla. Es lo que dirá l' empresa:—¿No es de *recreyo* 'l tren? Donchs que durí tot lo possible.

Lo bitllet es precisament de Barcelona á París y de París á Barcelona y obliga al passatjer á empendre 'l viatge de una sola tirada. Si baixa del tren en alguna de las estacions intermedias, no diré que 'l fusellin, perque las empresas ferrocarrileras no tenen encare un piquet en cada estació per tirar quatre balas al cap del passatjer que s' extralimiti; pero si baixa á l' anada á París li pendrán lo bitllet y 'l deixarán á las capsas, y si ho fa á la tornada li farán pagar lo doble import de un bitllet ordinari.

Aixó que á primera vista sembla una extranyesa, no ho es, ni molt menos, que ja hem convingut que 'l tren es de *recreyo*, y l' empresa no té altre objecte que fer apurar aquest *recreyo* fins á las escorriallas.

Ab tots aquests antecedents ¿no 's trobarán 400 passatjers, ni un més, ni un menos, que 's deixin embanastar com arengadas dintre de's wagons de un tren tan carregat de *recreyos* de tota lley de maneres?

No van esperar la ganga dels trens baratos los dos héroes de una anécdota curiosa que vaig á relatarlos.

¿No coneixen vostés al Pelat y al Pep dels Micos? Son dos carreters sapats... es á dir, de carreters ho eran; pero ab las xurriacas al coll y las riendas de la mula á la má dreta y suant la cansalada per la Riba, han arribat á fer una fortuna, que avuy allá hont los veuen, cap d' ells se deixaria penjar ni per vint mil duros.

Son bons amichs, camaradas de molts anys, com que cada tarde se fan al dominó café, copa y puro á ca 'n Biscamps. Si tenen un capritxo, lo satisfán, sempre tan units que lo que vol en Pep dels Micos ho vol en Pelat y vice-versa.

Allá al café, regirant ilustracions los va venir la idea de anar á veure en persona la realitat de tots aquells dibuixos relatius á la Exposició Universal que publican los periódichs.

—¡Deu ser una cosa del hú!—deya 'l Pelat.

—Aixó ray, anemho á veure—responia en Pep.

—Ja está dit.

—Ja está fet.

Y en efecte. ¿Qué podían gastar? ¿Tres, quatre cents duros per barba? No valía la pena de pensars' hi més.

—Pero una cosa—observá 'l Pelat al cap de una estona—ni tú ni jo sabém una malehida paraula de francés.

—Sí—respongué en Pep—jo 'n sé una, y es alló que diuen los gabatxos: «¡L' arjant fa tut!» Ab quatre duros á la má no hi haurá francés que no t' entenga.

—Bè, ja veurás, al arribar á París bè haurém de buscar estada... ¿No 't sembla que sería millor que ja la tinguessim buscada? Jo coneix un francés, home, tú també 'l coneixes! yull dir aquell de las drogas

—¿Musíu Verdet?

—¡Angela! Donchs no hi perdrém res, anemlo á trobar y éll podré guiarnos.

—Bona *ideya*.

Tal dit tal fet. Mr. Verdet va alabarlos lo gust, y després de posar un telégrama á París, l' endemá 'ls donava las senyas de un hôtél de tercer ordre ahont podrian hostatjarse ab tota comoditat y á un preu relativament barato.

—Aixó es lo que 's necessita—digué 'l Pelat.—Y ara—afegí—si no es incomodarlo, fassi 'l favor de apuntarnos l' adressa de la fonda en un cap de paper, que aixís anirém més segurs.

Mr. Verdet va complaure 'ls fentho per partida doble; á fi de que cada hú d' élls pogués dur las senyas á la butxaca.

—Nó—digué 'l Pep—portantlas lo Pelat, jo no las necessito.

Y 'l Pelat va arreplegarlas totas duas.

Lo viatge á París transcorregué ab tota felicitat, aixís com l' arribada á la gran capital. Bastá ensenyar l' adressa á un cotxero, y aquest atravesant al trot un gran número de carrers y plassas los conduhí al hôtél, ahont foren rebuts ab la característica amabilitat francesa.

Soparen tranquilament, se ficaren al llit, y l' endemá després d' esmorsar se feren conduhir per un cotxe al Camp de Marte ahont s' aixeca la maravellosa Exposició.

—¡Ma noy!... ¡Ma noy!—deya en Pep assombrat girant la vista á un costat y altre—¿sabs que aixó es de primera?... ¡Mosca y quin *andamiol*... exclamava contemplant la torre Eiffel.

Lo Pelat, en cambi, feya menos cas de las construccions que de las xicotas tentadoras que passavan pèl seu costat.

—¡Recristina quína ròssa més caya!

Y ab la vista se las menjava.

En un moment en que 'l Pep contemplava embadalit los ascensors de la torre, passá una xicota pèl costat del seu company. Los ulls del Pelat y 'ls de aquella minyona 's crusaren de una manera insinuant. Ja no necessitá res més per seguirla, y la seguí sense recordarse de 'n Pep que continuava contemplant los ascensors, admirat de l' enginy de aquells carros que sense mulas embestian tan bella pujada.

Quan lo badoch de 'n Pep torná á la terra, y 's vejë sol entre mitj de l' animada multitut, no sabia lo qué li passava. Figúrinse una criatura que pert la *ninyera*. Comensá á mirar á dreta y esquerra, endavant y endarrera, sense veure en lloch al seu company de viatge. La seva boca de carreter comensá á espeternegar y apelant al recurs suprem, se posá las mans als llabis á tall de bocina y comensá á cridar ab veu desafortada:

—¡Pelat!... ¡Peee... laát! ¡Peeee... laaát!

Tothom se 'l mirava, tothom reya... y ningú l' entenía.

Un *sargent de ville* li dirigía preguntas en francés qu' éll no sabia lo que significavan. Prompte 's formá un rotllo al seu alrededor, y 'l pobre Pep anava manotejant com un espiritat, movía 'l cap, las camas, tot lo cos, com si li hagués vingut un atach de ball de Sant Vito. De sa boca sortian las més enérgicas interjeccions, fins que al llenzarne una de las més recargoladas, se li acostá un senyor y li digué:

—Mestre, vos sou catalá.

—Ay, gracias á Dèu, que trobo una persona que m' entén.

En Pep estava salvat.

UNA NOTICIA.

Don Paco porta 'l projecte,
y als pochs dias d' arribá
s' hi posará aquesta estatua
y aquell surtidó anirá.

Allí mateix va explicarli tot. Va dirli cóm havian anat á París á veure la Exposició, cóm se li havia fet fonedís lo company, sense qu' éll pogués explicar-ho.

—Aixó ray—digué 'l desconegut—á la fonda 'l trobaréu prou

—¡Oh! á la fonda... ¿y ahont es la fonda?

—¿Cóm, no heu buscat posada?...

—Y está clar que l' hem buscada... pero 'l malehit Pelat se 'n ha endut l' adreça... ¡Maliat-siga! Jo hagués pres lo paperet de Mr Verdet. Perque no sé si sab que un francés que viu á Barcelona, va recomenarnos á una fonda.

—Home, sent aixís ja estéu salvat. Telegrafieu á Mr. Verdet que 'us digui la direcció de la fonda.

—¿Pero ahont m' enviará la resosta, si no tinch casa?

—Home, aquí á la mateixa Exposició.

—Te rahó... no hi havia caygut... Mil gracias.

Y 's va donar 'l cas extraordinari de que desde Barcelona haguessen de indicar lo domicili á un foraster que s' havia perdut á París.

A la nit torná en Pep á la Exposició en busca de la resosta telegráfica; pero l' Exposició estava tancada.

Passá la nit passejantse pèl carrers, pesant figas pèls cafés del boulevard, fastidiantse en tota l' extensió de la paraula.

—¡Com hi ha Dèu, m' hi bèn divertit!... murmurava.

L' endemá nova visita á l' Exposició; á cada moment se presentava á l' oficina telegráfica y la resosta de Mr. Verdet no hi era.

Fins al tercer día no sabé las senyas del hôtèl. Mr. Verdet havia sortit de Barcelona y no pogué contestar al acte com hauria desitjat.

En Pep prengué un carruatje y carrequejant de dents se dirigí al hôtèl, resolt á estussinar al seu company de viatge que li havia jugat una broma tan pesada.

Ja hi es, ja puja las escalas, y al dirigirse al quarto, l' amo de la fonda li surt al pas, dihentli:

—¡Pardon, Mr., votre ami est partí!

Més per l' accionat que per las paraulas en Pep va comprendre ho tot. Lo Pelat, després d' esperar inútilment al seu amich, va agafar tot l' equipatge y cap á l' estació falta gent.

L' endemá 'l pobre Pep feya la mateixa ruta. Estava més cremat que un cabo de realistas; pero durant lo viatge va anarli passant l' enfado, y al respirar de nou l' ayre de Barcelon ja estava totalment tranquil.

L' endemá á l' hora de costum en Pep y en Pelat se trobavan al café de 'n Biscamps sentats á la taula de sempre.

—¡Qué 'n tens poca de vergonya!— va dirli en Pep ab accent amistós.

—Y qué!.. A mi París me va caure á sobre desseguida... Fora de una xicota ròssa que vaig conèixer... Pero bah, més val que no 'n parlém... ¿Pero, sabs noy, qu' en tot París no hi ha cap carrer que 's puga comparar ab la Rambla de Barcelona?

—Y está clar Ja ho diu lo ditxo:—Roda 'l mon y torna al Born.

P. DEL O.

A UNA ESTIMADA PRENDA.

SONET.

Ja ho sè, n' estich segur, que lo teu cor jamay podrà ser meu, pro no hi fá res; ben mirat es igual, oh sí, igual es que 'm donguis ó no 'm donguis ton amor.

Aixó no 'm causa pena ni dolor ni 'm fá perdre la gana; ten'ho entés: no caldria sinó que 'm capfiqués per tan poch, y 'm poses de mal humor.

Mentres t' estimi jo, y permetis tú que siga lo teu intim, ¿qué 'm fá á mí del teu amor? igual m' es cuyt que crú:

Fesm'ho veure tant sols, com fins aquí, puig, pel que 't pago jo, no hi ha ningú que altra cosa de tú puga exigí.

E. VILARET.

CAMBI DE NOM.

Estích consternat.

Acabo de llegir en un diari una noticia estúpida.

Y lo pitjor es que 'l tal diari la dona com la cosa més natural del mon, sense posarhi 'l més petit reparo, ni més ni menos que si anunciés l' estreno d' una obra nova ó l' inauguració d' una sabateria.

Diu aixís:

«S' ha dirigit al ajuntament una instancia firmada pèls vehins del carrer del Cuch demanant que se li tregui aquest nom y se li posi 'l de la «Verje del Pilar...»

De moment ja comensa á assaltarme un dupte. Als vehins del carrer del Cuch podrà semblarlos molt agradable 'l cambi; pero ¿y la Verje del Pilar? ¿cóm ho pendrà tot aixó?

¿Es gayre honrós per ella donar lo sèu nom á un carrer que fins ara l' ha portat de bestia?

Perque aquí no hi ha més; lo dilema está plantejat d' una manera claríssima. ¿Es que als firmants de la instancia lo nom de Cuch los fa fàstich?

Pues no tenían necessitat de complicar la Verje del Pilar en qüestions d' aquesta naturalesa. Si 'l carrer del Cuch per ells es un mort, no havían d' anar á fer carregar lo mort á la Verje.

¿Es tal vegada que 's tracta de rendir homenatge á la Verje del Pilar, consagrantli tot un carrer de casas?

Llavoras podían escullir un carrer més presentable per dedicarli, verbi-gracia 'l de Fernando ó 'l de la Princesa, que tenen més importancia y poden satisfacer l' amor propi de qualsevol persona

Però encare aixó es lo de menos. Mentres l' autoritat eclesiástica—qu' es la que aquí á la te-

rra representa las autoritats celestials—s' hi avingués, la cosa no portaria conseqüencias.

Lo grave del assumpto es la bretxa que aquesta atrevida petició obra en la muralla de las tradicions barceloninas.

En materias revolucionarias, lo primer pas es lo que costa més de donar. Encesa la primera espurna, disparat lo primer tiro, lo demés vé per sí sol.

¿Quí 'ns diu que 'l exemple, 'l pernicioso exemple dels vehins del carrer del Cuch no será immediatament seguit pèls vehins d' altres carrers?

Perque jo no diré que 'l nom de Cuch siga gayre armoniós ni agradable; pero hi ha molts altres carrers que portan noms tal vegada menos artístichs y simpátichs.—

Ja 'm sembla sentir lo clamoreig que s' alsarà per tots los àmbits de Barcelona, al enterarse de la inesperada petició dels vehins del carrer del Cuch.

—¿Que 'ns cambihin també 'l nom del nostre!—dirán los habitants del carrer dels Ases.—¿Més denigrant es viure en mitj dels ases que sobre un cuch!

—¿Y 'l nostre qué 'l mudin també!—cridarán los vehins del carrer de las Moscas.—¿Ab las moscas que tenim dintre de casa ja n' hi ha prou!

—¿Lo mateix demaném nosaltres!—xisclarán los que viuen al carrer del Mico.—¿No estém per micos ni per monas!—

Lo descontent s' extindrà com un regueró de pólvora y no hi haurá carrer ni plassa qu' estiga content del sèu nom.

Los vehins del carrer de las Beatas dirán que aixó de *beatas* fa poch favor á las sèvas donas.

Los pares de familia del carrer dels Petóns no voldrán que las sèvas fillas se vejín petonejadas tot lo dia.

Los que viuen al carrer de l' Infern s' exclamarán com uns condemnats protestant contra 'l nom infernal del seu carrer.

Los vehins del carrer de Perot lo Lladre reclamarán per lo de lladre y per lo de Perot.

Los de la Plassa de la Llana cridarán contra la llana que aixó implica.

Los del carrer de Malnom, voldrán un *nom bo*.

Los del carrer de Capelláns potser resultarán libre-pensadors.

Los del carrer de Sagristáns tal vegada heretjes.

Los del carrer del Tragí dirán que son gent quieta.

Los del carrer de las Trompetas no voldrán ser trompetejats.

Los del carrer de Grunýi assegurarán que allí no grunyeix ningú.

Los del carrer de las Cabras opinarán que las cabras han de tirar al monte y no al sèu carrer.

Los del carrer dels Llástichs protestarán que ara aixó ha passat de moda.

Los del carrer d' Espolsasachs dirán que vajin á espolsar sachs á l' ánima que 'ls aguanta.

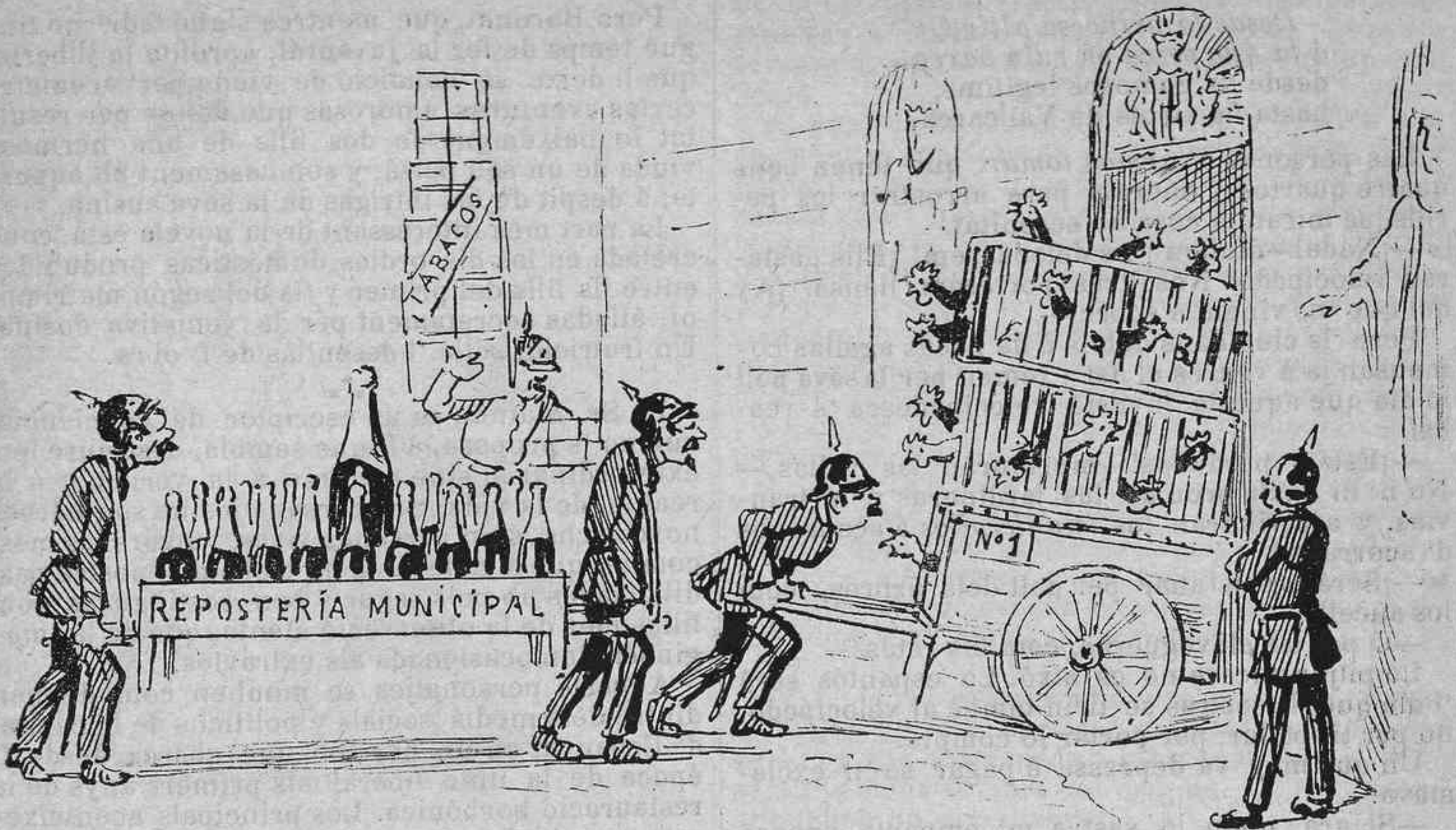
Y tothom cridarà, tothom reclamará, tothom demanará que s' mudi 'l nom del seu carrer, ab més justificat motiu que 'ls vehins del carrer del Cuch

Ja veuen, pues, los mal aconsellats firmants d' aquesta perillosa instancia las espantosas conseqüencias que pot ocasionar lo sèu demoleedor pensament.

Si demanessin que l' ajuntament fes empedrar b' 'l sèu carrer, jo no hi vindria res que dir: hasta ho aplaudiria. Y aixó que no hi passo may.

¿Pero demanar un cambi de nom!

PREPARATIUS.

L'arcalde arriba 'l diumenje,
y per xó á ca la ciutat
se preparan ja per rébrel
ab tota solemnitat.

Y sobre tot, ¡després de tants anys de portarlo!
Es lo mateix que si un subjecte 's presentés al
registre civil y digués:
—Tinguin la bondat de posarme Pere. Fa una
pila de temps que 'm dich Francisco y ara me n'
hi cansat.

A. MARCH.

DECLARACIÓ.

Senyor Pau, per poch criteri
que vosté tingui, haurá vist
que 'm vaig tornant flach y trist
y estich que perdo 'l senderi;
que' entre ella y jo hi ha un misteri
qu' al fi desitjo aclará,
y com vosté no voldrá
que jo 'm mori d' anyoransa,
ab lo cor ple d' esperança
demano sa blanca má,
—¿La mèva má?—Nó; la d' ella.
—¿De la lletra ella?—¡Tampoch!
Guayti allí á la llar de foch.
—Ja la veig.—Donchs es aquella
qu' está aguantant la paella.
—¿La mossa?—¡Just!—No sé si erro,
pro á mí 'm sembla qu' aquell ferro
no te pas cap má.—¡Vaja, home!
Sembla qu' está molt de broma.
—¿Ja hi comés un altre esguerro?
Donchs no t' entench, es bèn cert.
—Jo pretench la má nevada
qu' ara va á fè una picada
d' alls tendres y julivert.
—¿Y alló desitjas, cap vert?
—¡Si es tan bufona!—Donchs tè,
perque t' esplicas tan bè

satisfaig tas pretensions.—
Me giro ple d' ilusions
y 'm don la má... de morté.

M. BADÍA.

EN VELOCÍPEDO.

Si 'ls nostres antepassats tornessin á viure y
veyan venir un velocípedo... de fixo que correrian
á posarse en salvo.

Y farián santament.

Nosaltres, que no som antepassats de ningú y
estém ja acostumats á veure semblants fòtils, hau-
rém de fer lo mateix dintre de poch.

Fins ara 'l velocípedo era un trasto inofensiu,
que no servia per res més que per demostrar l'
habilitat dels que saben anarhi y per fer tastar la
pols als que no 'n saben.

Pero dintre de pochos días lo círcul d' acció del
velocípedo s' haurá aixamplat d' una manera ater-
radoradora. Y si ara 'n corran cinquanta ó xeixanta,
llavoras ne correrán dos ó tres mil.

¡Y vejin qui s' atreveix á anar pèls carrers en-
tre mitj d' alguns mils velocípedos, disparats com
balas rasas, sense mirar res, atropellant á tot
bitxo y ficantse materialment per las butxacas
dels transeunts!

M' explicaré.

'S tracta, segons sembla, d' aplicar lo velocí-
pedo á una pila de cosas en las que fins ara ni
siquiera s' hi havia somiat.

Los minyóns que portan lo pa per las casas anirán
en velocípedo.

Los dependents de magatzém de robas y quin-
callerías, durán los géneros á domicili en velo-
cípedo.

Los repartidors d' entregas y diaris, anirán en
velocípedo.

Los carters anirán en velocípedo...
En fi tothom anirá en velocípedo...

Desde la princesa altiva,
á la que pesca en ruín barca...
desde 'ls gomosos legítims,
hasta 'ls xicots de Vallcarca.

Las personas d' *armas tomar*, que tenen bons quatre quartos y energia pera arrostrar los perills, se miran la cosa ab serenitat.

—¡Nada!— diuhen ¡'ns defensarém! ¿Ells gastarán velocípedo? Nosaltres portarém llansa. ¡Ay del que 'ns vingui á sobre!—

Pero 'ls ciutadans débils ó de pocas agallas comensan ja á véures al ast y temen per la sèva pell lo día que aquesta invasió velocipedesca 's realisi.

—¡Estém perdudas!— murmuran las vellas.— No n' hi havia prou ab las jardineras y 'ls tranvías, y ara vindrán los *municipilos* á acabarnos d' acorralar!

—¡Será precis anar per dalt dels arbres, com los aucells!

—O per las clavegueras, com las ratas—

Lo pitjor encara no es aixó. Lo espantós será 'l día que 'ls sastres se tirin també al velocípedo, no per treballar; per portar lo compte.

Un que may va depressa á pagar se 'n exclamava:

—Si ara, quan lo sastre m' empayta apenas puch escapulirme ¿cóm ho faré 'l día que 'm persegueixi ab lo compte á la ma, á dalt d' un velocípedo?—

MATÍAS BONAFÉ

LLIBRES.

JAQUE Á LA REINA, *novela de D. J. M. MATHEU.*
—En dos volums de prop de 400 planas cada un desarrolla 'l notable escriptor l' acció de la novela esencialment madrilenya. Es lo protagonista un alicantí qu' entregat desde jove al comerç, realisa una quantiosa fortuna, escalant los primers puestos de la Banca. Juan José Boronat, que aixís s' anomena, enviuda y encarrega 'l govern de la casa á una cusina, que desde 'l primer

moment fixa en lo viudo sas miradas interesadas.

Pero Boronat, que mentres siguié fadrí no tingué temps de fer la juventut, aprofita la llibertat que li deixa sa condició de viudo per' acometre certas aventuras amorosas que donan per resultat lo naixement de dos fills de una hermosa viuda de un seu paísá, y son casament ab aquesta, á despit de las intrigas de la sèva cusina.

La part més interessant de la novela está concretada en las discordias domésticas produhidas entre 'ls fills del primer y 'ls del segón matrimoni, atiadadas secretament per la venjativa cusina. Un fraticidi sella 'l desenllás de l' obra.

Lo Sr. Matheu es un escriptor de conciencia, que no 's proposa, á lo que sembla, descriure fets extraordinaris, sino atenírse á la veritat y á la realitat de la vida. Sos personatjes no son héroes noveleschs, sino personas vivas, vulgars las més, com las que á cada moment trobém al nostre pas, dibuixadas ab pols segur y ben sostingudas com fillas més de la observació atenta, que de la imaginació tan ocasionada als extravíos.

Aquests personatjes se mouhen com deuen dintre dels medis socials y polítichs de la capital d' Espanya, en un periodo que abarca desde l' época de la unió liberal als primers anys de la restauració borbónica. Los principals aconteixements polítichs, apenas indicats, constituheixen lo fondo de aquell quadro de familia.

No es l' autor de *Jaque á la reina* un escriptor brillant, ni molt menos un retórich: sas qualitats predominants no son las imaginativas; en cambi revela sólidas condicions de observador y en sa prosa robusta y varonil s' hi admira un estil granat, nervut, plé de sanch y de muscles.

Tal vegada aquestas condicions brillarían molt més sense certas amplificacions que donan á la novela proporcions excessivas, en detriment del interés de l' acció.

De totas maneras lo Sr. Matheu demostra ser un escriptor de rassa y 'ns deixa esperar nous fruyts de son envejable talent.

Hem rebut lo segón quadern de la colecció de composicions poéticas que baix lo títul de *Poesía de la terra* vé publicant lo jove escriptor D. Joaquim Ayné Rabell. Los versos en ell compresos no desmereixen dels continguts en lo quadern primer, de que donarém compte als nostres lectors.

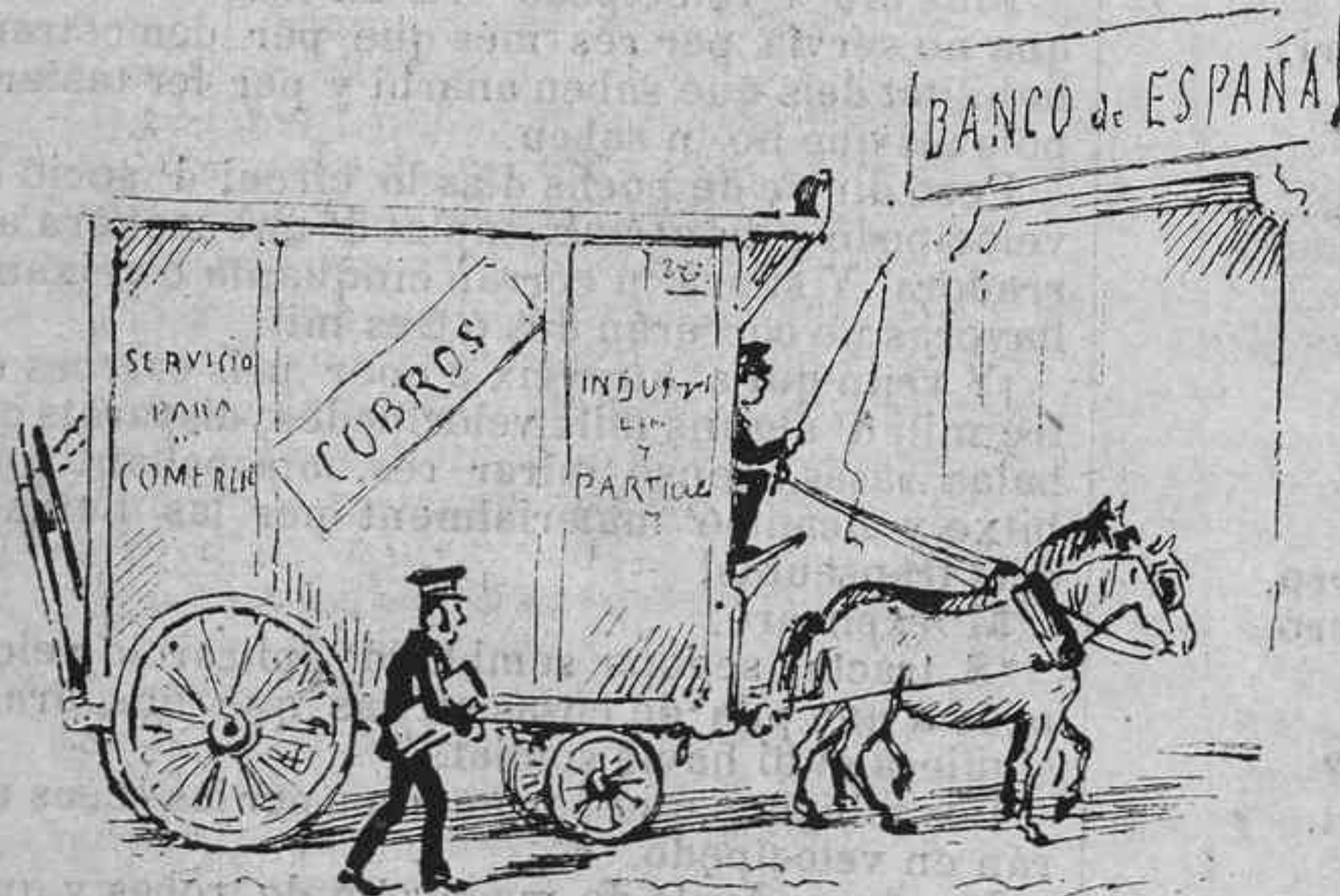
RATA SABIA.

VERSOS AB QUÀ.

Estich mitj enamorat
de la comtesa del Ter
y vull ferla ma muller,
puig que soch home d' estat (1).

Jo l' amor no l' hi escatimo
puig es més bella que un sol
y aixó hasta 'm dona consol
com que francament l' estimo (2).

(1) Si senyors, d' estat solter.
(2) Y ella dolenta no 'm vol.

Com que ara pagan en plata,
la gent un xich previsor
quan se'n vaji á cobrá al Banc
se n' hi anirá ab conductora.

D' ACTUALITAT.

—Sí, hermosa meva! Si 'm concedeix lo sèu amor, seré tota la vida 'l sèu esclau!
 —Esclau? No ho puch permetre. ¡Soch individua de la Junta anti-esclavista!...

Més ara ve lo milló:
 son pare qu' es mitj francès
 ab ella un viatge ha emprés
 que fins puch anar'hi jo (1).

A veure la torre Eiffel
 ab ella va deseguit
 y aixó á mi 'm dona neguit
 y anarhi es lo mèu anhel (2).

No vull donchs estar més trist
 no vull patir més ¡malviatge!
 demá agafo l' equipatge
 y me 'n vaig cap á París! (3).

A. LLIMONER.

LÍRICH.

Lo benefici del egregi Novelli omplí 'l teatro á vessar. En l' interpretació del *Michele Perrin* creá l' eminent actor un tipo deliciosíssim, plé de veritat y de finura y ab una tal prodigalitat de detalls, fets ab maravellosa espontaneïtat, que tota la representació sigué un prodigi. Lo públich embadalit y entussiasmat no cessava de admirar y aplaudir á aquell pobre capellá de poble, expulsat de la sèva parroquia per l' huracá de la revolució y reduhit á fer de agent de la policia secreta sense saberho ni pensar'ho. La privile-

(1) Si es qu' algú 'm deixa dinés.
 (2) ¡Pero si no tinch vestit!
 (3) Si trobo qui 'm pagui 'l viatge.

giada cara del gran artista reproduhía admirablement aquella fesomia ingénua y campetxana, y sa veu sa mímica sempre acertada, adequada sempre al personatge, completavan tan estupenda ficció.

Al final de la comedia li tributá 'l públich una de aquelles ovacions en que l' entussiasme 's desborda. Després se li omplía 'l *camerino* de admiradors que l' abressavan y de valiosos presents. Novelli estava verdaderament conmogut. Per fi 'l públich de Barcelona responía al sèus esforços.

Poch després alcansava un nou triunfo ab l' incomparable monòlech *Semplicitá* y feya admirar sa portentosa flexibilitat ab l' escena mímica *Un rignor que pranza alla tratoria*, ahont sense pronunciar una sola paraula, dona una idea perfecta de un dinar servit en un mal fondutxo.

La farsa *Millor sol que mal acompanyal* posá terme á tan agradable vetllada. Ab ella demostrá Novelli que serveix per tot, inclús per las produccions més apayassadas, tan del gust del públich italiá, encare que nosaltres preferim veure'l sempre en obras de més sustancia.

Dissapte representava de una manera perfecta 'l Doctor de *Un capello á cilindro*. La comedia de Vital Aza acomodada á l' escena italiana conserva la bona sombra del original, y feu passar al públich un rato divertit.

Y arribá dimars l' estreno de *Un romanso pagigino* y quedarem novament sorpresos y ab nosaltres lo públich que no esperava una interpretació tant perfecta, aixís individualment, com de conjunt.

De Novelli haurá de dirse lo que dels discursos de Castelar:—L' últim resulta sempre 'l millor.

En l' obra de Feuillet fá un tipo elegant, un baró millonari, sense conciencia que viu entregat al tráfeh bursátil y que 's dona tot los gustos, principalment los que proporciona la conquista de las donas guapas. Es, en fi, lo que 'ls francesos ne diuhen un *ramolli*.

Novel i es un altre home. Las marcas del vici sensual están impresas en son rostre: una ataxia se li apodera de l' espinada, gradualment va in-

AL BANY.

¡Tanta importancia, tants fueros,
 tanta llengua, tan orgull!...
 Y quan se'n van á la platja,
 tot s' ho posan en remull.

AL CAFÉ.

—¿Per qué 't giras?—Perque veig una mossa allí aturada, que ara no fa gayre temps jo li feya de criada.

vadintlo y per últim acaba ab ell, en mitj de un festí rodejat de quatre amichs y de altrás tantas donas alegras. ¿Quí reconeixeria ab aquell ser degradat al bonatxás *Michele Perrin*?

La creació de aquest tipo per sí sola basta á donar fama á un actor; pero lo coteig d' ell ab altres que 'ns presenta cada dia ab una fecundia inagotable, produheix senzillament un efecte pasmós.

Un romanzo parigino es una obra essencialment moderna, plena d' interés y d' emoció. Los artistas de la companyia hi están tots acertadíssims. la Lina Novelli, la Pieri Tozzi, la Fortuzzi y la Gianini, lo mateix que 'n de Witen, en Fortuzzi, en Pasquinelli, que fa un vell xacrós arrancat del natural, tots comparteixen ab l' espléndit artista que 'ls capitaneija 'ls honors d' un triunfo degut á la perfecció ab que representan lo drama.

Aquesta nit, benefeci de la Lina Novelli ab *Adriana Lecouvreur*, obra de proba de la qual no duptém que n' eixirà ayrosa, donchs la Lina es una artista notable.

Diumenje á la tarde quarta representació del *Nerone*. Es una bona idea posar tan aplaudida producció al alcans de las moltas personas que no poden disposar de las nits pera assistir al teatro.

ESPANYOL.

L' estreno del arreglo de *Guerra en tiempo de paz*, batejat ab lo titul de *Militares y paisanos* y ab l' acció trasladada al nostre país ha sigut la novetat de la senmana

Gran part del públich comparava, com no podia menos, los dos arreglos, y 'ls judicis que 's feyan eran molt semblants. *Guerra en tiempo de paz* sent més caricaturesca que *Militares y paisanos* es molt més teatral. Tal vegada no tèn tants xistes; pero presenta un moviment escénich qu' es un prodigi de habilitat. L' espectador se troba davant de una movilitat extraordinaria, que no perjudica poch ni molt la claretat de l' acció, y casi

tots los actes, especialment lo quart, presentan efectes que sorprenen.

L' intent de transformar en una comedia una producció que no arriba á serho será sens dupte molt laudable; pero nosaltres, ab franquesa, no podém conformarnos ab que 's tregui tot l' encant de la sorpresa al final del acte quart, qu' en *Militares y paisanos* queda totalment desnaturalisat.

Salvada la nostra opinió, sincera com sempre, l' obra ha sigut molt ben rebuda, proporcionant excelents entradas. No en vá es lo *Teatro español* lo més afortunat de la present temporada d' istiu.

L' execució esmerada.

Ahir dijous havia d' estrenarse la primera producció de la filla del malaguanyat poeta dramátich Sr. Eguilaz, titulada *Después de Dios*.

Donarém nostre humil parer la próxima semana.

TÍVOLI.

Fra Diavolo es una ópera agradabilíssima que feya temps no s' havia cantat á Barcelona. Posarla de nou era una bona idea y aquesta bona idea l' ha realisada l' empresa del Tívoli.

En la execució de tant primorosa partitura se distingí notablement la Srta. Fons, fent gala, en las filigranas que avaloran lo seu paper, de la seva véu fresca y ben timbrada. La Cescati, transformada en una miss, se féu aplaudir ab justicia. També 'l Sr. Brotat demostrá una vegada més que sas qualitats s' adaptan millor al género lleuger que al de forsa. Respecte al Sr. Carbonell, ab son frasseig correcte doná molt relléu al paper de milord. Per últim los Srs. Blanch, Miró y Campins cumpliren com á bons. Orquesta y coros molt bé.

Y 'l públich contentíssim de poder saborejar música tant escullida á preu de *sorbete*.

Miracles que tan sols pot realisar l' empresa del Sr. Elías.

Dimecres, *Rigoletto* ab un desempenyo molt enrahonat.

Sigueren los héroes de la funció, la Fons, en Bachs y 'l tenor, un minyó que ara comensa, en Bertrán, y que per la hermosura de la seva véu fa esperar que 's parlará d' ell.

Avuy no tinch temps sino de consignar que 'ls tres citats artistas van recullir molts aplausos.

NOVEDATS.

Continua cumplintse l' antigua costum: cada senmana un estreno.

El hombre del cornetin, es una nova extravagancia escrita sens altre propósit que fer riure. Los autors ho consiguen fácilmente, gracias en gran part als esforços dels Srs. Colomer y Palmada, que tenen al seu cárrech lo desempenyo dels dos principals papers de la producció.

La joguina *Los embusteros* es sumament divertida. Son argument dona lloch á situacions ben trobadas y enclou un pensament ingenios, qu' estalla al final ab una ocurrencia de punta.

Vágin á veure *Los embusteros* y tingan per segur que 'n sortiran contents.

ELDORADO.

Dissapte un ple á vessar.

Bastá que Vico anunciés qu' ell representaría 'l *D. Alvaro* un dels dramas predilectes del difunt

A MONTANYA. (Dibuix de Mariano Foix.)

- ¿Voléu dir que 'l metje vindrà desseguida?
- No ho sè...
- Es que 'm sembla que la mare està molt mala...!
- Ves, ves, no m' atabalis! Mentres trobém lo manascal... ¡Lo matxo es lo que á mi 'm dona cuydado... 'l matxo!..

Rafael Calvo. ¿Quí sab estarse de anar á comparar?

Vico no pot haver quedat descontent del resultat obtingut. En los passatjes culminants de la romántica producció, fou aplaudit ab verdader entusiasme; al final, ab deliri. Lo teló tingué de alsarse un sens fi de vegadas, fins que l' eminent actor, emocionat dirigí la paraula al públich.

—Los aplausos que inmerescudament m' havéu prodigat durant lo curs de la representació, los reuneixo en un, y l' envió al cel, ahont se troba mon pobre amich Rafael Calvo.

Lo vell Valero, rccién arribat de América, assistía á la representació y desde qu' entrá al teatro, fou rebut ab aplausos y aclamaciós. Valero estava sumament conmogut.—¡Hoy resucito!—¡Hoy resucito!—anava dihent, faltantli casi ayre per respirar per efecte de l' emoció.

De Buenos Ayres se 'n recorda molt; pero de qui 's recorda sobre tot es del capitalista catalá senyor Castells que ab la major senzillés li feu un regalo de 10,000 duros porque pogués passar tranquilament los darrers días de sa vellesa.

Un nou rasgo del generós millonari.

Estava Valero á punt d' embarcarse, y aná Castells á despedirlo. L' anciá actor l' abrássá ab efusió, abrássá que li torná 'l simpátich capitalista.

—Vaji á veure al mèu pare que resideix á Barcelona—va dirli—y aquest abrássá que li dono, dónguili vosté á n' ell, en nom mèu. Díguili que li he encomenat tal día y que aquest rellotje—trayentse un magnífich rellotje d' or ab sas inicials—senyalava tal hora.

Y al propi temps ficava aquella rica prenda á la butxaca de l' ermilla del anciá Valero, com un recort de despedida.

CALVO Y VICO.

La noche del 31, estrenada dissapte, sigué rebuda ab xiulets, ab badalls de fástich, y ab crits reiterats de «Torneunos los quartos.»

Pocas vegadas s' haurá posat en escena una cosa més insustancial, més soassa, més rematadament dolenta.

Ab uns quants estrenos de aquest calibre, la barraca del carrer de Lauria, no tindrà més remey que repetir lo que ha hagut de fer tantas vegadas: apagar lo gas y tancar la porta.

CIRCO EQUESTRE.

Los *Hugo Hugosset* son los homes de l' auca.

Tot Barcelona acut á veure á tant notables artistas, que lo mateix en las barras fixas qu' en las pantominas escedeixen á tot lo imaginable.

Un altre debut: lo contorsionista Van Goffre, que al doblegarse en mil sentits diferents fa cosas inverossímils.

Opinió de un carnicer:

—Per mí es un home compost tot ell de carn sense ós.

N. N. N.

PROU SALUDOS.

A UN CÓMICH QUE 'M FA L' OS.

Impertérrit, ferm, estátich,
terch, inmóvil, perfidiós
al dematí, tarde y vespre
sempre... sempre... fentme l' os!

Y tant á ma vista 's fixa
y ocasiós tantas escull,
que 'm semblá, quan se 'm presenta,
que tinch un mussol al ull.

Que surto al balcó algun rato
per orejarme 'l precís,
donchs ja 'l tinch mirant enlayre
¡y aixó que visch al quart pis!

Que haig de dar menjá al canari;
vull saber si plou ó nó;
donchs, ó no surto ó bé 'm topo
ab aquell guarda-cantó.

Y 'l mes bó es que aixís que 'l miro
se posa la ma al barret,
fa un saludo que s' eslloma
y se 'n vá tot satisfet.

Torna quan bé li acomoda
y tan saludo vé y vá
que 'n tinch per desdejunarme,
per diná, brená y sopá.

Y ab tan fè papers ridículs;
y ab tan fè 'l crach sense tó
y ab tan fè l' enza y 'l ximple,
al fi, li pregunto jo:

—¿Qué 's pensa, qué s' imagina?
¿qué 's creu, qué pot esperá?
¿qué intenta, qué vol, qué busca?
¿qué 's figura, qué 'n treurá?

Si no ho sab ó s' equivoca,
que de segú es lo que ha fet,
jo mateixa ara vull dirli
lo que 'n treurá y que 'n ha tret.

Primer que de mí 's murmuri,
que 's fassi creixe 'l xiu... xiu...
perque 's conta... y s' assegura...
y 's fa corre... y hasta 's diu...

Jo, sent tot aixó sols farsas
y cuentos da maliciós,
lo ser passada per llengua
ja veu qu' es molt llepissós.

Y com que á mí m' amohina
y temo 'l dir de la gent,
quan veig que 'm fá l' ós m' irritó
y hasta 'm poso tan furient,

que... miri al balcó hi ha un lloro
que enrahona ab gran dalé
y com jo sempre que hi surto
murmuro contra vosté,

ell me sent y xerroteja
lo que jo dich murmurant,
y ¡noy! ¡sentís quinas cosas
li diu lo lloro cridant!

Ja sé que vosté es un cómich
dels que gayres n' han trobats;
que crida molt y que 's llensa,
que dú 'ls brassos arronsats;

qu' en quan á desganyitarse
no se 'n troba ni un parell;
y que 'l públich crida «¡bravo!»
quan veu qu' está ben vermell.

Pero aixó cap dret li dona
per venirme á incomodá;
¡oh! y més sent aixís qu' encare
fins vosté també hi perdrá.

Perque ab sas grans barretadas
lo sombrero hi reb ¡pobret!
y 'l seu bonfactor ja es l' últim
que li paga, de barret.

Y rondant, fent l' s, ós' esmolan
mitjas solas y talóns
y 'l pegot d' aquella entrada
no s' enten de més rahóns.

Y en fi, be prou que li consta

«UN CLAVO SACA OTRO CLAVO.»

—¿Canya beu en aquest temps?
—Es lo que ara va millor:
així, ab lo foch de la canya,
mato 'l foch de la calor.

lo terrible constipat
que fent l' enza á totas horas
frente casa ha arreplegat.

Mes si aixó encara no basta
per ferlo desanimá,
sápiga que se 'l que espera
y 'l que vol, de pé á pá.

Com ser cómich no li proba
y dú un xich de gana... ¿estém?
vosté busca *arrós* á casa
y á casa d' *arrós* no 'n fém.

Mes per xó no 's decandeixi
que 'l convidó, ab bona fé,
á menjá *arrós ab carbassa*...
pagantse l' *arrós* vosté.

De la carbassa jo 'm cuido:
més no passi cap treball,
que pèl sèu mal será bona
com lo pebre per un tall,

De la curriola de casa
veurá una corda penjant
y per ella dos camélichs
la carbassa baixarán.

La carrega al coll y á casa!
mes no l' espanti 'l fatich
perque la gran cosa estriba
en que 'l fassi suá un xich.

De passada en una taula
perque 'l suó vaji en augment,
pot beurer, si 'ls tè, cinch céntims
d' aixarop del més calent.

Luego arriba á casa sèva
tot amarat y rendit
y arrenca la gran suada

arrupintse ben bè al llit.

Com ferme l' ós es manía
que li vé d' estar malalt,
ab los humors que aixís tregui
se 'ns torna un home formal.

L' encostipat si bè sua
li passa; no tingui pó,
y queda un actor de punta
per la veu y 'l bon pulmó.

Y veurá que 'ls empressaris
entussiasmats fins allí
fins s' hi fan á garrotadas
per poguerlo consegüi.

Si fá, donchs, lo que li indico,
tot s' arregla y vá com cal
ab gran profit mèu y gloria
del Teatro Nacional.

MARÍA.

Lo temps passa, y no diré que la Joana balla,
perque á la tal Joana no tinch l' honor de conéixerla;
pero sí que passa 'l temps y D. Francisco menja.

Fa un mes y mitj que l' *indispensable* s' está
xalant fora de la ciutat confiada á la sèva admi-
nistració previsorá é insustituhible. Los barcelo-
nins, que semblava que sense ell no podíam viure,
hem de contentarnos llegint los telégramas de
Madrid, que donan compte dels sens fi de obse-
quis que se li dispensan.

No 's dona á la vila y còrt un ápat, sense la pre-
sencia del *charmant* arcalde.

Ha arribat á tal extrém la cosa, que no sembla
sinó que 'ls *menús* dels banquetes son incom-
plets, si no hi figura una passada de *bolados*. Y
'ls *bolados* del catalá ilustre, no tenen rival.

Pero la situació del ciutadá benemérit va fentse
cada día més crítica.

Va anar á Madrid—segóns deya—per activar la
resolució de un gran número de assumptos de

Se'n ha anat á portá un compte,
lo deudor no n' ha fet cas
y ara l' home se'n entorna
motxo y ab un pam de nas.

molt interès per Barcelona, y 'ls assumptos no s' activen.

Los governants lo reben ab molta amabilitat, aixó sí, no pot negarse... pero no passen d' aquí.

Quan lo Marqués entaula ab ells una qüestió que li permeti regressar á Barcelona ab apariència de haver aprofitat lo viatge, tots li responen lo mateix:

—Ay D. Francisco, avuy no podém parlar d' aixó... haurá de tornar un altre día.

—Sin embargo...

—Nó, nó, de cap manera, es completament impossible. ¿Que no veu cóm está la política? ¿Que no está enterat dels propòsits de la conjura? Vosté ja es de la familia y 'l tractém ab tota franquesa... Vosté, donchs, se farà còrrech de la nostra situació... Torni un altre día.

Y D. Francisco 's demna esperant, sense obtenir més que bonas paraulas.

Res de reforma interior de Barcelona... res de agregació dels pobles del Plá... y fins aquell baluart de las Pussas que havia de derribarse pera prolongar hasta Montjuich lo Passeig de las escombras, fins aquell baluart permaneix ferm y robust, desafiant las barrinadas del perfidiós reformador... de la casa dels altres.

Ara últimament li han concedit dos engrunas.

Primera: construcció de un baixador en la línia férrea de Barcelona que se situará á l' esquerra del Ensanxe.

Segona: resolució del expedient de la Plassa de Catalunya (quan s' haja entés ab los propietaris y haja donat gust als ingeniers de camíns, canals y ports.)

Total: res.

Y aixís haurá de tornar pera son cástich.

¡Quina diferencia entre avuy y 'l diumanje de Rams del any 1887!

CARABASSA.

—¡Qu' es extrany! Li duya un ram, y no comprench ni m' explico, porque ab tot y anar mudat m' ha hagut de doná aquest mico.

Llavoras duya las maletas plenas de projectes y de reals ordres.

Mentres que avuy de plena no hi portará més que la tripa.

La panxa plena y las mans buidas.

La Junta del Crèdit espanyol ha rebaixat fins á nou duros mensuals l' escás sou senyalat á las nenas telefonistas.

Aixó, quan cada día s' efectuan novas instal·lacions, quan la feyna aumenta y augmentan també 'ls ingressos.

En cambi 'l sou dels administradors, y dels peixos grossos, no ha sufert la més mínima reducció.

Una telefonista molt maca, ho deya á sas companyeras:

—Noyas, paciència: ja se sab: la última mona es sempre la que s' ofega.

Un amich mèu, home un xich madur, fa apenas tres mesos que ha enviadat, y está ja á punt de casarse... ¿pero ab qui? Ab una nena de uns setze anys, hermosa com un sol.

—¿Sabs que no 't creya capás de tornarte á casar?—li deya un amich.

—¿Y aixó, per qué?

—Com que al morirse't la senyora vas tenir aquell disgust tan gran...

—Per aixó mateix me la trio ben jove, porque un según fracás com aquell, me sembla que no podria resistirlo.

Hasta 'l Brusi ha empunyat la cervetana disparant contra 'l ciudadá benemérit un pinyol de aquells que deixan senyal.

Escoltemlo:

«Un administrador mitjá, tant si administra béns propis, y més si administra béns dels altres, no gasta may en lo supérfluo, sinó lo que li sobra un cop cuberts los gastos necessaris. Partint de aquest supost, hem de creure que l' Ajuntament de Barcelona, que gosa fama de rumbós, inventant cada día un gasto supérfluo, no ho faria aixís si 'l presupost se tanqués ab déficit, sinó tantantse ab superabit.

«No haventi déficit ¿cóm se pot suposar que ha de aumentar los impostos que pesan sobre 'l poble qual benestar té al seu cuidado? ¿Cóm pot pensar en encarir la vida del pobre jornalero mentre te pera gastar en festas y xerinelas?

«A ser capás—que no ho creyém—de un proceder semblant, se faria acreedor á la pulla del que digué que prenia per modelo al Ajuntament de Madrit, lo més desacreditat d' Espanya y tal vegada d' Europa.»

Aquesta frase no sigué tal pulla.

La digué D. Francisco als postres de un gran pisolabis ab que 'ls regidors madrilenys tingueren á bè obsequiarlo, en correspondencia als grans ápats ab qu' ell havia obsequiat á la comissió de Madrit durant la seva estancia á Barcelona.

Per cert que avants del ápat li van regalar una planxa.

Y ell no podia quedar malament.

Obsequi per obsequi; banqueto per banqueto; planxa per planxa.

Diumenje vaig assistir á las probras del carril aéreo instalat en lo passeig de Gracia sobre 'ls terrenos que havían sigut *Riera de 'n Malla*. La

GÉNERO D' ISTIU.

L' últim figurin.

instalació es molt notable y ofereix la més absoluta seguretat. Las vagonetas de un nou sistema relliscan per la vía, recorrent ab gran rapidés las curvas y las pujadas y baixadas, ficantse dintre de un túnel y tornantse á elevar fins á trobar un ascensor que las aixeca y las coloca de nou sobre 'l terrat de sortida.

En una paraula: lo Carril aéreo son las montanyas russas perfeccionadas.

En lo local qu' es espayós, als vespres hi toca una música y durant totas las horas del día y de la nit s' hi serveixen begudas y fiambres ab l' exquisitat que tè acreditada 'l reputat cafeter y reboster, Sr. Vilaseca.

Los católichs ho han dit: «per alcansar la gloria es precis morir-se previament.»

Tenen rahó los que tal afirman.

Y no 's tracta sols de la gloria del cel, sinó fins de la gloria mundana.

Exemple: Millet lo pintor francés, autor del quadro *Angelus*.

Mentres va viure sufri la més espantosa miseria. Al morir deixá á sa familia en la més estreta necessitat. Sos quadros havia de cedirlos per quatre quartos.

Pero ha mort, y 'l poseedor del citat quadro *Angelus* lo treu á subasta y 's dona 'l cas de que se 'l disputan lo govern dels Estats Units y 'l go-

bern de Fransa. Per últim s' adjudica á aquest últim per la suma de 110,000 duros... Una fortuna. Si Millet resucités, tornaría á morir-se. Pero aquesta vegada 's moriria... ¡de rabia!

Los miracles que 's remontavan al bon temps de la picó comensan á adaptar-se als medis de la civilisació moderna.

Los periódichs italiáns ne contan un que ha tingut per esfera de acció un tren de ferro-carril.

Era una senyora vestida de negre y tapada ab un vel que s' esquitllá dintre de un wagó de primera sense ser vista per cap dependent de l' estació de Florencia.

Durant lo trajecte 'l revisor se presentá á foradar los bitllets: la senyora del vel se feya la desentesa.

—Senyora, 'l bitllet:

—No 'n tinch.

—Donchs n' haurá de pendre.

—S' equivoca: jo porto una missió alta y santíssima que 'm dispensa de pendre bitllet: jo dech viatjar de franch.

Lo revisor, creyent que aquella bona dona estava tocada, apenas arribá 'l tren á la estació més próxima, la invitá á baixar.

—Senyora, baix la mèva responsabilitat no puch consentir que continuhi més temps en lo tren: fassa 'l favor de baixar.

—Está molt bè: baixaré.

Baixa la senyora y ara vé 'l prodigi.

Lo maquinista mou por tres vegadas la palanca de la locomotora y aquesta permanece inmovil, y 'l tren com clavat: no hi ha forsa humana que pugua arrencar'o.

Los viatjers trinavan: la senyora somreya, com volent dir:

—¿Eh? ¿qué tal? ¡Tréurem del tren á mi!... Ara sabréu lo que us costa.

Per últim un passatjer que duya pressa, exclamá:

—Vaja, prou camándulas, jo pago 'l bitllet de aqueixa senyora.

La senyora s' instala en un compartiment de primera, y 'l tren parteix desbocat, com si l' impulsés una forsa extranya.

Al arribar á Pisa son molts los personatjes que saltan de sos respectius wagons encaminantse á contemplar á la desconeguda dama autora del prodigi.

Sí, sí prou: la senyora ja no era en lo reservat. S' havia fós. No quedava d' ella sino l' olor, una olor de ambrosia molt agradable y un paperet ab la següent inscripció:

«Cumpleixo la mèva missió de misericordia y de perdó. He tocat lo cor dels impiós y dels blasfemos.»

Aixís ho contan los periódichs católichs.

¿No es cert, que per ser lo primer que ocorre en ferro-carril, resulta aquest un miracle molt distret y divertit?

L' héroe de aquesta historia es un capellá francés que 's guanyava la vida explotant los sentiments piadosos de la gent de iglesia.

Possehía, segons deya, una imatge de la Verge de Lourdes que no havia pogut colocar en la catedral de Lyon ahont estava destinada, per informalitat de aquell cabildo. Y 's veyá en la necessitat de rifarla.

Colocava la mar de bitllets, y á lo millor se presentava á visitar á las compradoras qu' ell creya més de la crosta de baix y las hi deya:

—¡Quina sort ha tingut Ja 's coneix que la Verge l' estima molt!

—Y aixó, que ha succehit?—preguntava la beata.

—¿Sab aquella rifa de la Verge de Lourdes? Donchs vosté l' ha tret.

—¡Ah!

—¡Oh!

—Pero—afegia 'l capellá—l' imatge es á Lyon y per portarla es precis fer algun petit desembols. Si vol jo m' encarrego de tot.

—Sí, home, sí; ¿quí millor que vosté?

—En aquest cas haurá de adelantarme quaranta ó cinquanta franchs per gastos d' embalatje y transport.

La beata donava un bitllet de deu duros, y desde aquell punt y hora ja no veyá més la sombra de la imatge, ni lo qu' es pitjor la del capellá.

La mateixa escena va anarse repetint de tal manera y sempre ab las mateixas circumstancias, que una beata menos suferta que las demás posá 'l fet en coneixement dels tribunals de justicia, los qual procedeixen ab gran activitat contra 'l capellá timador.

Y es fama que aquest ha dit encarantse ab lo jutje:

—Senyor jutje: no pot donarse una imatge més miraculosa. Sense existir, m' ha mantigut, per espay de deu anys.

¿Qué farien si passant pèl carrer se 'ls acostés una nena guapa y 'ls donés una abraçada?

Es inútil dirho: rebrián l' abraçada aquella sense dir res ab la boca; pero sí ab lo pensament. Ab lo pensament dirían:—San Mateu, qui troba es sèu.

Es lo que va fer l' altre dia un jove en la plassa de la Catedral. La nena era hermosíssima, y l'

«EL VÉRTIGO.»

S' ha enfilat á la miranda y 'l pobre s' ha marejat...
¡Y tan que la gent desitja ocupá un lloch elevat!...

abraçada molt estreta. Pero tot de un plegat notá que aquella *rara beldat*

ab una gracia infinita
y ab má sumament lleugera,
se li enduya la cartera
del infern de la livita.

Y 'l galán sortint del sèu éxtassis amorós

ab furia la má va alsar
y va ventarli una bufa,
que la féu giravoltar
com si fos una baldufa.

Y no va cridar á un municipal, porque era tan maca la nena, que hauría sigut capassa d' endormiscarlo á copia de magarrufas y afanarli 'l sabre.

Es lo qu' ell deya:

—S' ha de mirar per la tranquilitat dels pobres pares de familia.

La plaga clerical va extenentse com la llagosta. Ultimament han sortit vintiu frares de la Trapa de la cria de Bellpuig de las Avellanas y han anat á establirse á Getafe, á poca distancia de Madrid.

A propósit de lo qual diu la *Unión católica*:

«¡Bendiga Dios los esfuerzos de esos generosos atletas del ascetismo cristiano que levantan y sostienen con tanto fervor su rígida y austera observancia en medio de las corrupciones de nuestro siglo!»

¿Sabem lo que 'm sembla?

Que han passat ja 'ls temps de las virtuts monásticas y que avuy dia ningú creu que 'ls homes se fassan frares, sens més objecte que l' afany de patir y mortificarse.

Perque si á tal punt arribés lo sèu propósit, tenen un camí més facil y espedit de conseguirho sense necessitat de ferse frares.

Bastaría que 's fessin mestres d' estudi.

Un industrial vanitós que durant l' última exposició havia fet Poblet y Santas Creus per alcançar una condecoració, quan s' ha convensut de que no li donarían, s' ha posat tan trist y melancólich, que avuy no es sombra de lo qu' era.

—¿Que tè Fulano de tal? preguntava un sèu conegut.

Y un altre qu' está al corrent del verdader motiu de aquella tristesa, va respondre:

—¿Qué vol que tinga. pobret? Una *malaltia de pit*.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Ca-la-mi-tat*.
2. ID. 2.ª—*Pa-ray-gua*.
3. ENDAVINALLA.—*Canti*.
4. ANAGRAMA.—*Broca-Barco-Carbó-Cobrá*.
5. TRENCA-CLOSCAS.—*Aduana-Junqueras-Colón*.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Frascuolo*.
7. GEROGLÍFICH.—*Per bons vins á Beguda alta*.

LOPEZ-EDITOR.º, Llibreria Espanyola. Rambla del Mitj, núm. 20, BARCELONA.

DEMÀ DONARÀ Á LLUM

!!! NÚMERO EXTRAORDINARI !!!

Doble text, doble ilustració y doble número de páginas.
PREU 10 CÉNTIMS.

Obra nueva de BENITO PEREZ GALDÓS

TORQUEMADA EN LA HOGUERA.—EL ARTÍCULO DE FONDO.—LA MULA Y EL BUEY.—LA PLUMA EN EL VIENTO.—LA CONJURACION DE LAS PALABRAS.—UN TRIBUNAL LITERARIO.—LA PRINCESA Y EL GRANUJA.—JUNIO. = Forman un tomo en 8.º Precio 3 pesetas.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, & bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

XARADAS.

I.

A mon amich J. STARAMSA.

Ja 'n podrías tenir prou
ab lo que t' vaig declarar
per més no gosá á parlar
de la florista del nou;
però tú, segons se veu,
n' estás tant enamorat
que fins crech t' has proposat
desbancar al promés seu.

Dos-prima qu' es un xicot
que enfadat sembla una fiera,
y creu no fora *hu-tercera*
que algun dia ab un garrot
del teu cap ne fassés dos.
Jo com amich t' ho adverteixo
y las senyas d' ell te deixo:
es un jove magre, ros:
se diu *Tot*; es molt pintat:
tè una piga sota 'l nas
y es lo fill d' un pagesás
que sol, té més *tres* girat
que no 'n tindrem may tu y jo;

vesteix bè; porta barret,
botinas, pantaló estret,
y á la ma sempre un bastó
Com sé qu' ell se vol venjar
y ja diu que *dos-hu-prima*
de trobá'ns ab la que estima
per poguernos escamar.

avuy jo t' ho comunico
perque estigas en lo cas.
A *dos* no 'm pescará pas
perque noy no m' embolico,
y sense dirte mentida
ni que la noya del nou
de diners ne valga un pou...
jo m' estimo més la vida.

MARANGI.

II.

La *total* ha de agradarte
tres-segona es idioma
y *tres* ab *primera* abunda
en los llits y en algun home.

ORALIZE UGUEDEI.

ANAGRAMA.

¡Quina *total* me va fer
l' altre día 'n Francisquet!
Estava groch y *total*
que no semblava pas ell.

MAGINET PETIT.

MUDANSA.

Per la Ramblá de las Flors
passava una hermosa nina
blanca com *tot* y divina
pèls seus flayrosos olors;
semblava 'l *tot* dels amors,
quan ab ayre senyorial
tot pasar lo *tot total*
pèl *tot*, tan que 'm vaig encendre
puig sisquera vaig entendre
la intenció de la senyal.

ANTONET DEL CORRAL.

TRENCA-CLOSCAS.

NO CONTIS TAN PLÁ.

Formar ab aquestas lletras lo nom de una ciutat europea.

J. TERRI.

LLEGINT LO DIARI.

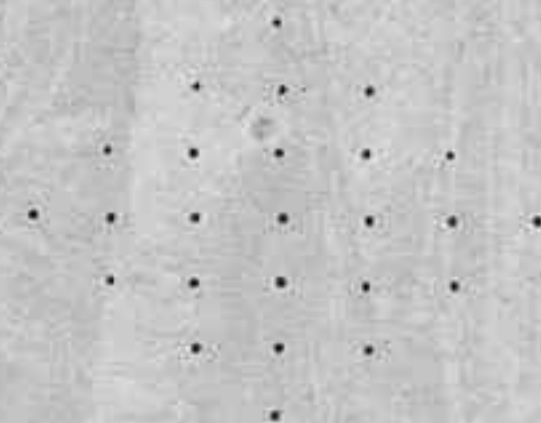
—Diu que 'l papa vindrá aquí...
—Si es vritat, ho tens bè, home:
te pots casá ab ta cosina
sense tenir d' aná á Roma.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 — Vapor trasatlántich.
- 5 6 7 9 8 4 3 6 — Nom de dona.
- 1 6 5 6 8 8 6 — Un peix.
- 9 7 4 9 3 2 — Vapor italiá.
- 5 6 7 7 9 — Un vehícul.
- 8 8 2 9 — Una bestia.
- 5 2 8 — Cosa invisible.
- 8 6 — Nota musical.
- 1 — Consonant.

APRENENT SOLFISTA.

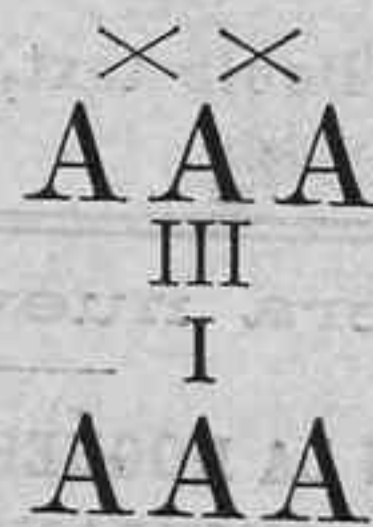
ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal, consonant.—2.^a
En casi tots los terrats.—3.ª Aliment per certa classe de
animals.—4.ª Animal doméstich.—5.ª Eyna de manyá.
—6.ª Nom de dona —7.ª Vocal.

CAP CIGRANY.

GEROGLÍFICH.

J. COCA Y COCA.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.